

Livsmedelsverket

Revisionsrapport – Årsredovisning 2015

Riksrevisionen har granskat Livsmedelsverkets (SLV) årsredovisning, daterad 2016-02-19. Syftet har varit att bedöma om:

- årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande regelverk,
- den ger en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet, finansiering och finansiella ställning,
- resultatredovisningen är förenlig med övriga delar, samt om
- ledningen efterlevt de föreskrifter som är tillämpliga för användning av anslag och inkomster

Vi har införskaffat en förståelse av den interna styrningen och kontrollen som bedömts vara relevant för revisionen för att kunna utforma ändamålsenliga revisionsåtgärder. Vår förståelse av den interna kontrollen är därmed begränsad och syftar inte till att uttrycka en åsikt om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll. De punkter som framgår i revisionsrapporten är sådana iakttagelser som vi har identifierat under revisionen och som bedömts vara tillräckligt viktiga att rapportera till ledningen.

Dessa har dock inte påverkat revisionsberättelsens utformning.

Riksrevisionen önskar information senast 2016-05-09 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1 Kostnader för prestationer är för lågt redovisade

SLV redovisar resultatet av sin verksamhet enligt bestämmelsen i 3 kap 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) i fyra olika verksamhetsprocesser. Verksamhetsprocesserna är: *Utföra offentlig kontroll*, *Leda livsmedelskontrollen*, *Verka för hälsosamma matvanor* respektive *Utveckla regler*.

SLV redovisar också flera olika prestationer inom respektive verksamhetsprocess.

Riksrevisionens granskning visar att de prestationer som redovisas inom verksamhetsprocesserna *Leda livsmedelskontrollen* och *Utföra offentlig kontroll* inte innehåller påslag för overheadkostnader. Dessa två processer är dominerande i förhållande till de övriga två och utgör tillsammans ca 80 % av verksamhetens totala kostnader. För de

övriga två verksamhetsprocesserna redovisas inga prestationer med kostnadsangivelser. Samma förhållande gällde även i årsredovisningen för 2014.

Riksrevisionen har rimlighetsbedömt storleken på de overheadkostnader som borde ha belastat prestationerna. Bedömningen är kostnaderna borde ha redovisats med ca 11-12 % högre belopp.

SLV lämnar ingen information i årsredovisningen om att prestationskostnaderna inte innehåller overheadkostnader.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar SLV att i kommande årsredovisningar uppge den totala kostnaden för de prestationer som redovisas. Den totala kostnaden ska innehålla både direkta och skälig andel av indirekta kostnader.

2 Resultatet i avgiftsbelagd verksamhet är felaktigt

I samband med årsredovisningsarbetet för 2015 har SLV upptäckt problem i myndighetens fördelningsmodell för overheadkostnader. Myndigheten kunde dock inte utreda frågan i nödvändig omfattning under bokslutsarbetet för att kunna rätta bristerna.

Konsekvensen av detta är att det finns en icke bokförd kalkyldifferens mellan de indirekta kostnader som har fördelats ut på verksamheterna (genom kontering av fakturor och tidredovisning) och de totala indirekta kostnaderna. Kalkyldifferensen uppgår till ca 52 mnkr och har enligt SLV tre olika komponenter:

1. En normalt förekommande kalkyldifferens som uppstår mellan budgeterad tid och verkligt redovisad tid = ca 5 mnkr
2. Gemensamma kostnader som tidigare inte hade identifierats som gemensamma = ca 20 mnkr
3. Metodfel vid beräkningen av vilka kostnader som ska fördelas som gemensamma = ca 26 mnkr

En effekt av att det föreligger en kalkyldifferens av denna storleksordning är att SLV inte med säkerhet vet om verksamhetens kostnader har belastat rätt finansieringskällor eller inte.

SLV har en relativt omfattande offentlighetsrättslig avgiftsfinansierad verksamhet, avseende t.ex. kontroll av livsmedelsanläggningar. Särredovisning av den avgiftsbelagda verksamheten enligt kraven i 3 kap. 2 § FÅB görs i tabell 30 på s. 59 i årsredovisningen. I tabellen redovisas t.ex. det totala ackumulerade nettoresultatet t.o.m. år 2015 för samtliga

nio resultatområden till ca + 15 mnkr, vilket motsvarar ca 11 % av områdenas omsättning under året. Även om kalkyldifferensen ännu inte har utretts i sådan omfattning att SLV kan avgöra hur stor del av de 52 mnkr som borde ha belastat avgiftsområdena, står det redan nu klart att det redovisade överskottet är för högt.

Enligt uppgift bedömer SLV att kalkyldifferensen bara till en begränsad del skulle belasta den avgiftsfinansierade verksamhetens kostnader. Samtidigt bedömer myndigheten att avgifterna behöver höjas om ytterligare kostnader skulle belasta avgiftsområdena.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar SLV att under början av 2016 göra en grundlig utredning över kalkyldifferensens förklaringsfaktorer och att vidta de rättelser som krävs för att myndighetens kostnader ska belasta rätt finansieringskällor. I kommande bokslut bör kalkyldifferenser som uppstår utredas och åtgärdas, så att det inte återstår någon icke bokförd differens.

Ansvarig revisor Marie Örtengren har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Sofie Andersson har varit föredragande.

Marie Örtengren

Sofie Andersson

Kopia för kännedom:

Regeringen

Miljö- och energidepartementet

Finansdepartementet, budgetavdelningen